

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра філософії та культурології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філологічного факультету

проф. Борис БУНЧУК/

_____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
практики студентів

Виробнича (стажерська)
обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення»

Спеціальність 232 Соціальне забезпечення

Галузь знань 23 Соціальна робота

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

філологічний факультет

Мова навчання українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма виробничої (стажерської) практики складена відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення», спеціальності 232 Соціальне забезпечення, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 12 від «2» вересня 2024 р.).

Розробник: **Шестакова Катерина Юріївна**, кандидат соціологічних наук, асистент

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри філософії та культурології
Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Завідувач кафедри філософії та культурології

(підпис)

Ольга РУПТАШ

Схвалено методичною радою філологічного факультету

Протокол № 1 від «12» серпня 2024 року

Голова методичної ради філологічного факультету

(підпис)

Алла АНТОФІЙЧУК

1. Мета навчальної компоненти. Виробнича (професійно-стажерська) практика займає центральне місце у фаховій підготовці майбутніх спеціалістів у галузі соціального забезпечення, оскільки безпосередньо спрямована на формування навичок професійної діяльності. Виробнича практика має забезпечити знайомство студентів з процесом соціальної роботи, який є основою викладання практичної соціальної роботи, а також з методами соціальної роботи напередодні завершення основного курсу навчання відповідно до кваліфікаційно-освітнього рівня «бакалавр». Отже, **мета** компоненти - поглибити знання студентів про функціонування та особливості роботи сучасних інституцій соціального захисту, удосконалити професійні вміння та навички студентів на основі залучення до безпосередньої практичної діяльності у роботі цих інституцій, а саме:

- ~ надати студентам можливість отримати практичний досвід роботи у сфері соціального забезпечення;
- ~ ознайомити студентів з організаційною структурою, функціями і завданнями закладів соціальної сфери як урядових установ;
- ~ підвищити рівень фахової компетентності студентів у галузі менеджменту соціальної політики;
- ~ розвивати навички ефективної комунікації з клієнтами, колегами та іншими зацікавленими сторонами;
- ~ навчити практично застосовувати теоретичні знання, отримані в процесі навчання, у реальних робочих умовах;
- ~ сприяти розвитку особистих якостей, таких як самодисципліна, відповідальність та пунктуальність;
- ~ сприяти формуванню у студентів професійного підходу до вирішення завдань та вміння аналізувати складні ситуації.

2. Результати навчання.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» (перший рівень вищої освіти) за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення», галузі знань 23 «Соціальна робота», затвердженої Вченою радою ЧНУ імені Ю. Федьковича, протокол №4 від 24 квітня 2023 р., проходження Виробничої (професійно-стажерської) практики надає такі **програмні компетентності**.

Загальні компетентності:

- ~ ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ~ ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ~ ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.
- ~ ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності:

- ~ ФК2. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.
- ~ ФК3. Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах.
- ~ ФК13. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів у професійній діяльності.
- ~ ФК14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» (перший рівень вищої освіти) за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення», галузі знань 23 «Соціальна робота», затвердженої Вченою радою ЧНУ імені Ю. Федьковича, протокол №4 від 24 квітня 2023 р., програмними результатами Виробничої (професійно-стажерської) практики є наступні:

- ~ ПРН 6. Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту.
- ~ ПРН 7. Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення
- ~ ПРН 8. Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення.
- ~ ПРН 9. Виявляти готовність до взаємодії з колегами по роботі,
- ~ ПРН 14. Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення.
- ~ ПРН 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.
- ~ ПРН 16. Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення.
- ~ ПРН 19. Ефективно працювати як індивідуально, так і у складі міждисциплінарної команди фахівців.

3. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	6	180	15				180		Залік

3.1. Загальна інформація

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин/ кредитів: 180/6												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Структурні частини модулю													
Тема 1. Знайомство з організаційною структурою спеціалізованих установ (базами практики)						80							
Тема 2. Знайомство з формами роботи з різними категоріями громадян						80							
Тема 3. Обговорення результатів практики з						20							

її керівниками від бази практики. Підведення підсумків												
Усього годин						180						

3.7. Самостійна робота студента (ІНДЗ)

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Тема 1	Приїзд. Встановлення стосунків із керівником практики від бази, іншим персоналом організації.	12	
Тема 2	Інструктаж з техніки безпеки й пожежної профілактики, знайомство з робочим місцем, правилами внутрішнього розпорядку	12	
Тема 3	Ознайомлення з методами управління в установі та основними формами адміністративного впливу (організаційно-адміністративні методи, організаційно-розпорядчі методи, дисципліна, відповідальність, стягнення, форми внутрішнього та зовнішнього адміністрування).	30	
Тема 4	Ознайомлення з організацією системи відносин та зв'язків між окремими підрозділами в установі (системний підхід в управлінні). Дослідження управлінських функції (планування, організація, мотивація, контроль), котрі здійснюються в установі соціальної сфери.	30	
Тема 5	Набути досвіду фахової та організаційної роботи. Сформувані у здобувачів вищої освіти соціально-управлінський рівень професійної діяльності та комплекс компетенцій достатніх для початку роботи за фахом на первинних посадах під керівництвом досвідчених професіоналів чи керівників.	30	
Тема 6	Формувати навички самостійно приймати рішення під час роботи в установах соціальної сфери та розвивати у здобувачів вищої освіти професійно-значущі лідерські якості особистості.	30	
Тема 7	Збір і аналіз інформації для формування звіту з практики	18	
Тема 8	Формування звіту з результатів практики. Оформлення документації.	18	

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.

4. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Загальна (максимальна) кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі проходження практики, становить 100 балів.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання визначеним у робочій програмі навчальної дисципліни.

Форми та методи оцінювання:

МО2 – індивідуальні завдання.

МО3 – публічний захист результатів практики.

МО5 – презентації результатів виконання завдань.

7.1. Критерії оцінювання виробничої практики

Загальна (максимальна) кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі проходження практики, становить 100 балів.

	Розподіл балів	К-ть балів
1.	Виконання роботи та завдань практики, підготовка звітної документації: ~ відповідність формальним вимогам щодо оформлення (наявність усіх документів, оформлених та завірених відповідним чином); ~ мовне оформлення та володіння стилем наукового викладу;	40
2.	Оцінка (характеристика) студента від бази практики	10
3.	Оцінка (характеристика) студента керівника практики від ЧНУ	10
4.	Захист практики: ~ підготовка візуальної презентації та доповідь на захисті (відповідність доповіді змісту виконаних завдань, інформативність отриманих результатів, культура мовлення) – до 20 балів ~ уміння аргументовано, коректно, стисло і точно відповідати на поставлені запитання і зауваження – до 20 балів	40
	Разом максимально:	100

До звітної документації, яку здає студент після практики, входять:

- 1) Звіт про проходження практики (Див. Додаток 1).

- 2) Щоденник проходження практики (Див. Додаток 2). Сюди ж входять характеристики на студента від бази практики та керівника практики від ЧНУ.

Усі документи подаються **на кафедру у десятиденний термін з дня завершення практики**. Захист практики відбувається привселюдно, за присутності викладачів кафедри, студентів, а також стейкхолдерів (представників баз практики). Практика оцінюється на закритому засіданні.

Оцінка «Відмінно» (А, 100-90 балів)

Студент розкриває результати практики змістовно, виділяючи та підкреслюючи власний внесок як практиканта. Він підкріплює доповідь описом отриманих навичок. Надаються аналітичні висновки щодо отриманих результатів. Звіт має чітку та логічну структуру, відповідає прийнятим нормам та стандартам щодо написання звітів з проходження асистентської практики. Щоденник практики оформлений належним чином. Характеристики містить оцінку «відмінно».

Оцінка «Добре» (В, 80-89 балів)

Практикант зосереджується тільки на загальному описі основних етапів практики. Обмежується загальною інформацією про досліджену дисципліну. Висновки мають описовий характер. Звіт має нечітку структуру, наявні невідповідності нормам та стандартам щодо написання звітів з проходження асистентської практики. Щоденник практики оформлений неохайно. Характеристики містять оцінку «відмінно».

Оцінка «Добре (С, 70-79 балів)

В процесі доповіді коротко характеризуються локальні елементи проведення практики. Аналіз інформації обмежується загальними прикладами. Висновки мають прозорий та узагальнений характер. Звіт носить описовий характер, наявні різнопланові недоліки в оформленні звіту з проходження асистентської практики. Щоденник практики оформлений неохайно та стисло. Характеристики містять оцінку «добре».

Оцінка «Задовільно» (Д, 60-69 балів)

Доповідь носить фрагментарний характер. Основні результати практики висвітлюються поверхово та стисло. Висновки не надаються. Звіт носить описовий та фрагментарний характер, наявні значні невідповідності нормам та стандартам щодо написання звітів з проходження асистентської практики. Щоденник практики оформлений неохайно, стисло та неточно. Характеристики містять оцінку «добре».

Оцінка «Задовільно (Е, 50-59 балів)

Висловлюється узагальнена позиція щодо проходження практики, яка не підкріплюється відповідними знаннями щодо навчально-методичної та педагогічної роботи. Звіт носить схематичний характер. Щоденник практики оформлений помилково. Характеристики містять оцінку «задовільно».

Оцінка «Незадовільно (F, 0-49 балів)

Звітна документація з практики студентом не надавалась. Захист не відбувся.

Після перевірки і захисту представлених матеріалів практики проводиться захист практики, на якому студентам повідомляються остаточні оцінки, здійснюється аналіз виконання завдань практики й оформлення звітної документації. Звіт з практики (захист Аналітичної записки) захищається студентами в комісії, призначеній завідувачем кафедрою. Комісія приймає диференційований залік у студентів упродовж перших десяти днів від початку навчального процесу після завершення практики. Оцінка за практику вноситься в залікову-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента.

Керівник практики вищого навчального закладу інформує відповідального за практику навчального відділу університету щодо фактичних термінів проведення навчальної практики.

7.2. Процедура публічного захисту

Важливою складовою захисту та оцінювання практики є підготовка **презентації**. Її зміст повинен висвітлювати виконані завдання під час проходження практики. Процедура публічного захисту практики полягає у:

усному виступі студента/студентки орієнтовною тривалістю до 10 хвилин (максимум), у якому стисло й чітко презентуються: мета і завдання практики, результати; відповідях на запитання членів комісії та присутніх на захисті.

Отже, процедура захисту відбувається в такій послідовності:

вступне слово керівника практики від ЧНУ;

виступ здобувача(ки) (до 10 хв.), який має доповнюватись візуальною презентацією;

постановка питань членами комісії та усіма бажаючими;

зачитування характеристик, насамперед, зауважень та висновків, а також і реагування на них студента;

слово керівників практики.

7. Рекомендована література

7.1. Фахова (основна) – українських та зарубіжних учених

1. ПОЛОЖЕННЯ про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Чернівці 2020. <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-provedennia-praktyky-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity/>

7.2. Допоміжна

1. Проект Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти. Київ, 2024. https://mon.gov.ua/storage/app/media/regulatorna_dijalnist/2022/Oprylyudn.projektiv.rehulyat.aktiv/11/10/Pro.zatv.Polozh.pro.praktychn.pidh.zdobuvachiv.FPO.10.11.2022.doc
2. Макарова О.В. Соціальна політика в Україні. Монографія. Київ, 2015. https://www.idss.org.ua/monografii/2015_Makarova.pdf

8. Інформаційні ресурси

1. Міністерство соціальної політики <http://www.msp.gov.ua>
2. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Чернівецький обласний центр зайнятості <https://chn.dcz.gov.ua/>
4. Представництво ЄС в Україні https://eeas.europa.eu/delegations/ukraine_uk
5. Представництво Європейської Комісії в Україні <https://www.euam-ukraine.eu/ua/eu-and-euam/>